

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Az utolsó ülés.

A képviselőháznak ezen ülésében ma volt az utolsó ülése. Beteljesedett tehát az, amit az ellenzék nem akart elhinni. Ezen az ülésen Polónyi akarta megismételni a botrányos obstrukciós jelenetek valamelyikét, de bizony nem sikerült neki. Az elnök röviden bánt el vele, kijelentve, hogy ezen az ülésen Polónyinak már nincs mit keresnie. Hasztalanul zajongott az ellenzék. Az elnök betérjesztette jelentéseit az ellenzék nagy zaja közepette. De még ez a zaj sem tudta elnyomni az elnök hangját, mely tulharsogva az obstrukció utolsó vonaglásának zaját, kiáltotta beszédének befejezéseképen:

„Éljen a király!”

Még csak a jegyzőkönyvet hitelesítették, s ezzel véget ért az ülés, s az obstrukció kénytelen volt kivonulni a magyar haza templomából, hogy oda soha többé be ne fészkelhesse magát.

Es nem fogja felütni többé ott tanyáját, mert ezt a magyar nemzet szent érdeke megengedni nem fogja.

Még csak ő felségének, Szent István király koronája tulajdonosának szava fog elhangzani, s azután megkezdődik a nemzet színe előtt az obstrukció hősei ellen a vádbeszéd, melynek igazsága elnyomhatatlanul végig rezeg a haza ege alatt, mint az égdörgés, hogy mindenki meghallja, hogy a féktelenkedők által szított szenvedélyek lármája csak a dongó zümmögésévé váljék.

Es ugy kell ennek lennie. Ha visszatekintünk a multba, ha vizsgáljuk, mennyi jó megvalósítását akadályozta meg az ellenzék, csak erősebb meggyőződéssel kell hangoztatnunk: és ennek így kell megtörténni.

A külfölddel való közgazdasági viszonyaink rendezését az obstrukció tette lehetlenné. Ott vagyunk, hogy a külföld bizalma meggingott irányunkban.

Az obstrukció lehetlenné tette a magyar állam kiépítésének szilárd alapját képező népoktatási törvényjavaslatnak törvényerőre való emelését.

Az obstrukció lehetlenné tette a katonai bíraskodás revízióját, a hadbírótság reformját.

Az obstrukció lehetlenné tette egy igazságügyi égető szükséglet megvalósítását, a magyar polgári törvénykönyv kodifikálását, a jogi oktatás reformját.

Az obstrukció lehetlenné tette egy fontos közgazdasági terv realizálását, az államvasutak decentralizációját. — Lehetlenné tette a még ennél is fontosabb közgazdasági kérdést: a telepítési ügy reformját.

Az obstrukció lehetlenné tette egy sokat hangoztatott kérdés keresztülvitelét: a választói jog rendezését.

Mindezt lehetlenné tette. Lehetlenné tette a magyar állam épületének kiépítését. És talán ezért mer elismerést várni a nemzetől, a magyar nemzetől?

Es mikor ezt lehetlenné tette, minő munkát végzett?

Meg akarta rontani a jóhiszemű lelkekben az állam és jogrend iránti tiszteletet. Fegyvert akart adni az anarchia kezébe.

Nem adta meg az államnak a mindennapi kenyeret: a közgazdasági élet zavartalan működésének lényegét. Törvénytelen állapotba erőszakolta az országot, megingatva a törvényes belrendet, bizalmatlanságot támasztva a magyar állam ellen a nagyhatalmakban.

Diszkreditálta a külföld előtt a magyar nemzetnek eddig elismert politikai érettségét.

Természetellenes szövetségeket létesítve, meg akarta tanítani a nemzetet a haladás elveinek megtagadására.

Gyűlöletet oltott a lelkekbe.

Es még egy egész serege a vádakra emelhető az obstrukció ellen és mindezt a vádat megczáfolni nem lehet frázisokkal, mert ezeket a frázisokat maga Andrassy Gyula cáfolja

meg; az az Andrassy Gyula, a kinek az égisze alatt a gyűlölet parlamenti harcát megindították, melynek a mai utolsó ülés vetett véget, amely után önkénytelenül torlódnak az obstrukció elleni rémes vádak az ellenzék ellen.

A városi tisztviselők fizetés-emelése.

Ma két helybeli lapban foglalkoznak a városi tisztviselők fizetésének emelésével, amely ügy tudvalevőleg a belügyminiszterium előtt van felebbezés alatt.

Senkinek sem lehetne kifogása az ellen, ha a két lap azon óhajának adott volna kifejezést, bárcsak megérkezett volna a fizetésemelést jóváhagyó belügyminiszteri döntés újévi ajándékképpen. Ennek talán még azok is örültek volna, akik a felebbezést benyújtották.

Nem lehet volna azonban szabad az a kérdés kortesszempontról felfogni. Nem pedig több okból.

Először is ennek a kérdésnek a politikához semmi köze.

Másodszor pedig a kérdésnek ily szempontból való felfogása két nagyon fontos szempontból csak hátrányokat támaszt. Csökkenti ugyanis a hivatalnok tekintélyét a nagy közönség előtt s így megzavarja azt a viszonyt is, melyben a tisztviselőnek a nagyközönséggel élnie kell; másodszor pedig magában a hivatalnoki karban is vizályt támaszt a kérdésnek ezen módon való tárgyalásából eredhető félreértések következtében.

Nincs végre harmadszor azért sem szükség, hogy a hivatalnoki kart a politikai küzdelmek küszöbén oly színben tüntessék föl, mintha ez a tekintélyes társadalmi osztály komolyságát befolyásolhatni engedné bármi által is.

Mi abból a tiszteletből kifolyólag melyet ezen kiváló érdemeket szerzett tisztviselői karral szemben viselkedünk, nem tudjuk elhinni, hogy eddig legalább indokolatlan impresszióknak vagy feltevéseknek engedve a kérdéses cikkek által nekik imputált retorziókra gondolna akkor mikor ő maga is mérlegelni tudja

azt, hogy egyes ügyek elintézése nem mindig a jóakarát hiánya miatt késlekedik, hanem a késlekedést az ügy lényegére befolyással bíró, az ügyvel kapcsolatos más ügyek teszik érthetővé. Ilyen például a költségvetés, zárszámadás és sok egyéb más közgazdasági kérdés.

A tisztviselői kar fizetésemelését helyben hagyják-e vagy nem, azt mi nem kutathatjuk, annyit azonban tudunk, hogy azok a faktorok, akiktől az ügy elintézése függ, első feladatuknak tartották és vallották eddig a tisztviselők anyagi helyzetének javítását, politizálás nélkül.

Ennyit akartunk csak megjegyezni általánosságban. Most még valamit különösen. A Szabadkai Friss Ujság néhány napja (l. mult pénteki és a mai keddi számát) minden áron politizál anélkül azonban, hogy erre joga volna. Kénytelenek vagyunk most már erre felhívni az illetékes körök figyelmét. Ezt is csak azért tesszük, mert a mai politizálásával a tisztviselői karban akarja az egyesülést megbontani és nem is a tisztviselői kar érdekében, hanem más a háta mögött lappangó országos politikai érdekből. Tudhatná pedig, hogy a törvénytiszteletet Magyarországon mindenkitől meg kell követelni és így őtöle is.

BAJAI HIREK.

— Saját tudósítónktól. —

Baja, jan. 3.

A mi képviselőjelöltjeink.

Nyakig begombolkozva fogadják az embert a mi pártunk a bajai szabadelvűpárt — korifeusai, ha a küszöbön lévő országgyűlési képviselőválasztás kormánypárti jelöltjéről esik szó.

Magunk se tudjuk még, — majd pár nap múlva . . . Ilyen és hasonló felelet jár ki az érdeklődőnek és a bajai politikai viszonyok ismertetőjének, aki tudja, hogy mily szerepe lesz a napisajtónak épén Baján — a demagógia által félrevezetett polgárság fölvilágosítása és a szabadság révébe való visszaterelése körül.

Mindenesetre sajnálni való hogy miközben az ellenzék agitációja már hetek óta folyik Rajk Aladár érdekében, a szabadelvűpárt tagjai még azt se tudják, ki lesz az a férfi, akinek nevével a harcba indulhatunk.

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" parafas 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" parafas 1000 " 2 " 80 "
Prima, Igen finom 100 " — " 32 "
" " " 1000 " 3 " — "

— **Uj mérnök.** Szűcs Ferenc bajai városi tanácsnok fia a héten sikerrel tette a mérnöki képesítő szigorlatot a — budapesti politechnikumon.

— **Jóteköny képviselő.** Dr. Bajk Aladár, Baja város orsz. képviselője az újév alkalmából 200 koronát adott át a bajai ipertestület elnökségének, hogy ezt az összeget 10 szegénysorsu iparos között osztszák szét.

— **A bajai farsang.** Az ideai farsang igen élénk lefolyásnak ígérkezik városunkban, mert jóformán minden társaskör rendez bálát, műkedvelői estélyt, concertet. Csaknem minden hét szombatjára esik valami mulatság és a január máris teljesen okkupálva van. 7-ikére a nőegylet elite bál 14-ére a bajai keresk. felolvasó estélye, 21-ére a polgári olvasó egyet koncert estélye és a hó végére a Casinói nagy bál van előjegyezve bál krónikákban. Szóval egész Baja mulatni fog a farsangon mi pedig hűségesen számolunk majd be esetről esetre ez intelligens város stilszerű mulatozásának lefolyásáról.

ORSZÁGGYULÁS.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1905. jan. 3.

Az utolsó stáció elé jutottunk. Ma történik a kormányelnöki kijelentés, hogy a felség ezt az országgyűlést holnap trónbeszéddel berekeszti. És innen is, tulnan is erős számban vonultak fel a honatyák, hogy ezen az utolsó ülésen részt vegyenek. Az ellenzék az új párt Angol királynő szállóbeli párthelyiségéből vonult a Házba. A folyosó csupa élet, csupa mozgalom. Lázás idegesség uralkodik mindenütt ezen a napon, mely után a nemzet ítélete következik majd ebben a külsőleg is fergeteges, zord időben.

Boldog új esztendővel köszöntik egymást a honatyák azzal a kívánsággal, hogy egymást itt a Házban viszont lássák.

Tisza István gróf hívei táborában időzik. Nem látszanak meg rajta nyomai a kéthónapos küzdelemnek. Apponyi Albert gróf a dissidensek elnökével Darányi Ignáccal tárgyal. Ebben a pillanatban 67-es alapon áll meg Apponyi gróf, délután már 48-assá válik.

A terem karzatai zsufolásig megteltek. Tizenegy óra van. A honatyák jó része a terembe vonult be.

A miniszteri székek előtt ott állnak most már az új miniszteri íróasztalok is.

Az ülés megnyitása.

Tizenegyóra 20 perc volt, amikor Feilitzsch Artur báró elnök az ülést megnyitotta. A kormányelnök az első, aki a kormány tagjai közül belépett, mellette Lukács László pénzügyminiszter foglal helyett. Az ellenzéki vezérek is mind bevonultak.

Elnök az ülést megnyitotta. Bemutatja a miniszterelnök átiratát, hogy a király köszönettel vette a Ház gratulációját. Majd egy másik miniszterelnöki átiratot mutat be, a

mely szerint a felség az országgyűlést holnap a királyi várban ünnepélyesen berekeszti.

Endrey Gyula: Éljen az alkotmány!

Elnök: Felkéri a képviselő urakat, hogy holnap délelőtt 11 órakor megjelenjenek diszmagyarban, a katonák szolgálati egyenruhában, töltenytáskával. A Ház a jelentést tudomásul veszi. Kossuth Ferenc képviselő ur kíván szólni.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy a nemzetben súlyos aggodalmakat kelt ez a királyi elhatározás. Sokan pedig azt hiszik, hogy ez alkotmány sértés. (Viharos éljenzés balról.)

Felkiáltások balról: Esküszegés.

Elnök arra figyelmeztet, hogy a király személye ne vonassék a vitába.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy a király személyét egy szóval sem érintette. A korona érdekében nem szabad volt olyan tanácsot adni, hogy a király ex-lexben oszlassa fel a Házat. Hiba volt már az ugrai levél is. Törvényes és loyális álláspontot képviselt mindig, ezuttal is képviselni fog. Hazánk jövőjét nem adjuk fel, függetlenségünkért tovább küzdünk. (Éljenzés, taps balon.)

Tisza gróf kormányelnök állott fel szólásra.

Gabányi Miklós: Le Haynauval! (Zaj.)

Tisza gróf: Vezérük intézett hozzámm kérdést, arra akarok válaszolni. Köszönöm Kossuthnak, hogy a kritikát a kormány ellen intézte. Követhetnek ebben vezérüket az ellenzéki párttagok is. A király minden tényért kormánya felelős. Szívesen nézünk elébe minden következménynek. Ne jusson az ellenzék ellentétbe a minisztériumi felelősség nagy elvével. (Zaj balon.)

Szóló is hirdeti azt az igazságot, hogy Magyarországon antidinasztikus párt nincs, mert minden párt loyális. (Zaj balon.) Ezt állította mindig és állítja ma is, hogy itt mindenki hűséggel viseltetik a király iránt. (Zaj balon.) Imerjük azokat az operett forradalmárokat. (Zaj balon.) A házfelosztás joga a koronát illeti.

A tanácsot a felosztásra a kormány adta és hogy jog szerint történt ez, ebben a tudatban nyugodtan várja a kormány a következményeket. (Zajos éljenzés jobbon, zaj balon.)

Apponyi Albert gróf tudja, hogy a korona tényeiért a kormány felelős. De a korona felelős tanácsosai ne adjanak a királynak olyan tanácsot, mint most. Fölfogása az, hogy ex-lexben felosztás a törvénnyel ellenkezik. (Zajos helyeslés balon.) A törvényt magyarázza, amely szerint költségvetés nélkül a Házat a király nem oszthatja fel. (Zajos helyeslés balon.)

Az 1848. III. t.-c. és az 1867. évi X. t.-c. értelme csak ez lehet. Mind a kettő korlátozza a király felosztási jogát. Ezen esetben kizártnak tekinthető a felosztás joga. De ha más értelmet tulajdonít is valaki a törvényeknek, politikai bünt követ el, ki a felségnek a felosztásra a tanácsot adja. Mindamellet azt kellene cselekedni, hogy a november tizenhatalca-

dikát kitöröljük ennek a parlamentnek történetéből és a jogfolytonosságot kellene helyreállítani. Olyan helyzet teremtődik most, a mely egyenesen provokálja az ellenzékot hogy a jövő országgyűlésen ismét obstruáljon. Bármi történjék holnap a királyi várban, nekünk kötelességünk ez ellen tiltakoznunk.

Plósz Sándor igazságügyminiszter állt fel. Beszélni óhajtott azért, hogy az ellenkező álláspontot megvilágítsa. (Nagy zaj balon.)

Kubik: Szembe nézzen és ne süsse le a szemét.

Plósz Sándor miniszter folytatja. Az 1867. évi X. t.-c. a szabály alól kivételt teremtett.

Pozsgay Miklós: (Hangosan ásit.)

Elnök: Nem tudom, ki követte el ezt a tényt, de a ki elkövette, azt rendreutasítom.

Felkiáltások balról: Podmanicky báró volt!

Plósz Sándor miniszter néhány szót mond még, aztán leül, de hogy mit mondott, azt megérteni nem lehetett.

Bánffy Dezső kért szót. A kormánypart erre kivonult.

Bánffy Dezső báró törvénytelennek tartja ex-lex-ben való felosztást. A mikor kormányelnök volt, sem nyult hozzá, hanem megalkotottak a Tisza lexet, majd pedig határozattal kimondotta a szabadelvű párt, hogy az ex-lex ülésén a képviselőháznak együtt kell maradnia.

Polónyi Géza beszélt ezután, hogy az ex-lex felosztása ellen tiltakozik. És minthogy az igazságügyminiszter beszédét be nem fejezte, kéri annak felszólítását beszédének elmondása végett. Ezen indítványa felett szavazást kér.

Elnök kijelenti, hogy Polónyi indítványa ellenkezik a házszabályokkal.

Polónyi ismételt felszólalása után az elnök kijelenti, hogy ma az utolsó ülés lévén, jelentését betervejteszi.

Az ellenzék nagy zajt csap. Az elnök ezzel a felkiáltással: éljen a király, befejezi beszédét. Az ellenzék zaja között hitelesítik a jegyzőkönyvet, mire az ülés véget ér.

Maczák Manó

szerencsétlensége.

Zenedénknék egyik közszeretben, köztisztelőben álló tanárát, Maczák Manót ma délután félnégykor nagy szerencsétlenség érte: a ballábszár-csontja a bokán felül eltört. Az esetet a szemtanuk így beszélik el.

Maczák Manó a Pest-szálloda előtti oszlopcarnokba akart fellépni, de a megfagyott havon elcsuszott. Az esés után a nagytestü tanár felült a lépcsőházba, megfogta a ballábát, s mozgatni kezdte. Eközben az egyik nézőhöz fordult s ennyit mondott:

— Hallja, hogyan ropog a csont? — alighanem baj történt.

Arra a kérdésre: érez-e fájdalmat, azt felelte, hogy nem.

Ezután esernyőjére támaszkodva, felállt a jobb lábára. Egy lépést akart tenni, de ismét elesett. A

körülállók ekkor beszaladtak az étterembe, egy széket hoztak ki és arra ültetve Maczákot, bevitték a lépcsőházba, ahova nemsokára a mentők is megérkeztek. Először a mentőállomásra, innen pedig a Mária-Valéria kózkórházba szállították.

Az erős ember az egész uton nem érzett fájdalmat. A szerencsétlenség híre csakhamar elterjedt a városban és mindenütt nagy részvétet keltett.

Ebből az alkalomból figyelmeztetnünk kell a háztulajdonosokat egy főkapitányi rendeletre, amely szigorúan meghagyja, hogy a frissen esett havat a járdáról haladéktalanul lesöpörjék s a járdát kőporral, vagy hamuval hintsék be. Azt hisszük, hogy rendőrségünk a legszigorubban fogja megbüntetni azokat a háztulajdonosokat, akik ezt a rendeletet figyelmen kívül hagyják.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Január 7. A gazdakör bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Január 8. Kath. legényegyesület táncmulatsága, az egyet saját helyiségében.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenve és táncmulatsága a Pest-szálloda nagytermében.

Január 28. Az izralita nőegylet táncmulatsága a Pest szálloda összes termeiben.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakegyesületének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

— **Igazságügyi kinevezés.** A király Sebestyén Imre, szegedi ítélő táblai tanácsjegyző albirót a zombori kir. törvszékhöz bírónévá nevezte ki.

— **A Kath. népkönyha megnyitása.** A szent Antalról nevezett kath. népkönyhat ma nyitották meg háromszáz szegény ember és szabadka előkelő férfi és női társadalmának jelenlétében. A szeretet mindent egyesítő ereje lebegett a jótekönyhség helyiségében. Az előkelő társadalom élén ott láttuk Bezeredy István főispánt, Biró Károly dr. polgármestert, Békeffy Gyulát. A népkönyhat Hegedüs Lénárd káplán, az egyesület társelnöke nyitotta meg szép beszéddel üdvözölve a főispánt és megjelenteket, buzdítva a szeretet gyakorlására. A beszédet a gyermekek imája követte. Ezután a háromszáz szegény megvendégelése következett. A társadalom áldása bizonyára fogantatossá teszi a szeretetnek ma megkezdődött munkáját.

— **Tartalékos tisztek kinevezése.** Dr. Taussig Izsó, a 16. hadosztály tüzérezredhez, nagybudafai Vermes Gyula a 4. huszárezredhez, Gergely József a 86. gyalogezredhez, Vuk Alajos a 8. gyalogezredhez tartalékos tisztekké nevezettek ki.

— **A szabadkai ügyvédi kamarából.** A kamara dr. Frankl Adolfot Ujvidék székhelylyel az ügyvédek lajstromába igtatta. Közhírré teszi a kamara, hogy Kármán Sándor szablyai ügyvéd kuriai ítélettel helybenhagyott hat havi felfüggesztésnek határideje 1904. évi december hó 31-dikén lejárt.

Schnier Imre Vaskereskedése

január hóban megnyillik Rud cs-ntca, Milinovic ház, aranyművesek sorában január hóban megnyillik

— **Halálozás.** Reisz Ferenc Balogh Gizella városi tanítónő férj. ma meghalt. Temetése holnap délután lesz.

— **Névmagyarosítás.** Belügyminiszteri engedéllyel kiskoru Hotya János m. kir. pénzügyőri vigyázó zombori lakos nevét Hunyadira, kiskoru Schwarz Oszkár István, bajai lakos nevét Sándorra magyarosította.

— **Farkasok Radonovácon.** Radonováciak hozták ma a hirt a városba, hogy a hideg idő beálltával a tanyák körül farkasok jelentek meg. A tanyai lakosokat a farkasok megjelenése retegésben tartja.

— **Kézrekerült tolvaj.** Kuluncsics András feljelentette Banán Józsefet, hogy ez tőle 18 kor. 12 fillért ellopt. A rendőrségnek csakhamar sikerült a tolvajt kézrekeríteni. Vallatás közben kitűnt, hogy Kuluncsics tolvaja ugyanaz, aki Kovács Istvánt, a Pest kivékáz alkalmazottját is meglopta, s aki Berkovics Jánostól, a Nemzeti szálloda igazgatójától egy 180 koro a értékű aranyórát lopott el. Az ellopt aranyóra megkerült.

— **Szélhámos kőborló.** Ma egy Braun Viktor nevű egyén járt az izraelita hitközség házában, könyöradományért koldulva és tuniszi ékszerkereskedőnek mutatva be magát. Minthogy azonban magaviselete gyanusnak tűnt föl, feljelentették a rendőrségnél. Eleinte vallatás közben is tuniszi ékszerkereskedőnek mondta magát, s azt állította, hogy Berlinből Budapestre utazva 1400 korona értékű ékszereit ellopták tőle. Alaposabb kutatás után, s a nála lévő kivétel nélkül nőktől irt levelekből kitűnt, hogy nem is Braun Vikornak hanem Baron Móricnak hívják. Ekkor azután elmondta, hogy már öt hónapja kőborog, hogy spanyol származású és Boszniában felesége is van, akivel azonban nem él együtt. A rendőrség azt hiszi, hogy vagy leánykereskedővel, vagy házasság-szédélgővel van dolga. A letartóztatott több nyelvet beszél, ami a Levantini spanyoloknál nem megeritkaságszámba.

Részletek Port-Arthur átadásáról.

London jan. 3.

Január elsején, vasárnap délután öt órakor a japán előrsök egy orosz tisztet láttak közeledni táboruk felé, a tiszt mellett egy közlegény fehér lobogot vitt.

Erre a tüzelést megszüntették, a tisztet közeledni engedték és átvették tőle az öt pecséttel ellátott levelet. A levelet Stössel tábornok írta Nogi tábornoknak. Este kilenc órakor már Nogi fölbontotta a levelet amely francia nyelven volt írva és így hangzott:

Stössel levele.

Az általános helyzetből és az ön által elfoglalt hadállásokból ítélve az a meggyőződésem, hogy minden további ellentállás Port-Arthurban kilátás nélkül való volna és a végből hogy emberéletben való minden további hiábavaló áldozatnak elejét vegyük, azt ajánlom önnek, hogy tárgyalást folytassunk a kapitulációról.

Hogyha ön ehhez hozzájárul, akkor sziveskedjék egy biztost kinevezni, akivel tárgyalni lehetne a kapituláció rendjéről és föltételeiről. Sziveskedjék továbbá azt a helyet megjelölni ahol az ön biztosa az általam kinevezendő biztossal találkozhatnék.

Együttal fölhasználom ezt az alkalmat arra, hogy exellenciádat kiváló nagyrabecsüléséről biztosítsam.

Stössel
generális.

Nogi tábornok erre nyomban megírta a választ, de csak másnap reggel hajnalban küldte egyik segédtisztjétől A válasz így szólt:

Nogi levele.

Az ön ajánlatára, a melyet ön nekem a vár megadása föltételeinek tárgyalására és a tárgyalás helyének megállapítására vonatkozólag tett, a következőket van szerencsém felelni: Izsisi vezérőrnagyot, vezérkarunk tisztjét biztosul neveztem ki a tárgyalás folytatására, Néhány vezérkari tiszt és egy polgári hivatalnok lesz kíséretében. Megbizottaink január másodikán Szuszihjingben fognak találkozni.

Mind a két fél biztosai meghatalmazást nyerne, hogy a kapitulációra vonatkozó egységet aláírják, anélkül hogy az egység ratifikálása szükséges volna; meghatalmazást nyerne továbbá arra is, hogy ezt az egységet azonnal életbeléptessék. A megbizottak aláírása után kicserélik a megadásra vonatkozó egységet.

Megragadom ezt az alkalmat, hogy excellenciádat változhatatlan tisztelemről és a nagyrabecsüléséről biztosítsam.

Nogi.

Szt.-Pétervár jan. 3.

Port-Arthur kapitulációjáról nem volt előzetes tudomása a cárnak. A csár ugyanis még tavaly októberben egy táviratban ezt a parancsot adta Stösselnek:

— Akkor add meg magad, amikor jónak látod.

Erre az utasításra támaszkodva, kapitulált Stösselt, anélkül hogy Pétervárra jelenést köldött volna. Mégis hihetetlenül lesújtotta a cárt a megadás híre, mert azt remélte hogy a balti flotta megérkezése előtt semmiesetesen kapitulál Por-Arthur.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Bob-herceg.

Csütörtök: Katalin.

Pénteken este: Piros bugyelláris.

Szombaton: Postás fiu és huga.

Vasárnap este: Postás fiu és huga.

Takarodó. Beyerlein Ferencnek szenzációs katonadrámáját a Takarodót mutatta be tegnap színtársulatunk drámai személyzete. Azt hiszem, hogy a szenzációs jelzőt csak a dráma tárgyának szokatlansága miatt alkalmazták a drámára, mert ezt a jelzőt: klaszikus sokkal jobban megérdemli. Olyan ez a mű, aminőt az újabbkori dráma irodalom nem igen mutathat föl. Minden ízében, megfelel a drámairodalom szabályainak, minden ízében nemesen hatásos, minden porcikájában egységes, öntudatos, erőteljes alkotás. Így érte el a szerző, hogy a szerepeket a színészek csak tudatosan lehet elrontani, pedig mindegyik szerep mint típus külön alapos tanulmányt igényel, föltétlen ambíciót és egyéni erőt követel a szereplőktől. Hanem azután ha mindez megvan a szereplőknél, akkor a közönség részéről csak hálát arathatnak.

És ezt színészeink a tegnapi előadáson el is nyerték. Rátkai Sándor mintaszertü rendezésének hatását emelte még a kifogástalan szerepkiosztás is. Mindenki a maga szere-

pét kapata meg és játszotta ambícióval, jól, hatásosan. Szilágyi (Laufer hadnagy) ellenszenves és már csak ezért is nehéz szerepét jól játszotta meg és oly tetszést aratott, aminővel Szabadkán eddig még nem dicsekedhetett. Szabados Gizike Volkhard Klárka szerepébe belevitte egész tudását, egyéniségének minden kedvességét. És bár nehéz lélektani pillanatokkal kellett küzödni, egyszer sem keveredett játékában ellentmondásba sem magával, sem szerepével. Volkhard örmeszert Erdőssi Károly játszotta kifogástalanul, aminől nagyobb dicséretet tekintve a szerep különös nehézségeit, nem kívánhat.

A többi szereplők közül nem tudjuk, hogy melyiket emeljük ki legelőször. A harmadik felvonás oly annyira kitűnő összjátékban ment, hogy egyszerre kellene mindenkit megdicsérni, hogy azután külön-külön mondjuk el mindegyik szereplőről egy és azon dicséretet. Bálint mint tárgyalás-vezető hadtisz, Soos Károly, Tóth Antal, Rátkai Sándor, Vitéz Róbert alapos szereptanulmányozás révén egymással vetekedtek. Jó volt bruleszk szerepében, mint ezen szerepekben mindig jó. Ujvári, Kónc Mihály, mint Bau-nevitz kapitány, általános rokonszenvet keltett. Kiválóan jól alakította fontos és nehéz szerepét Tóth Lajos, mint szakaszvezető

Azt hisszük, hogy ez a darab még sokszor színre kerül.

TAVIRATOK

Titkos tanácsosok eskületele.

Budapest, január 3. Fehér Ipoly pannonhalmi főapát és Gränzenstein Béla pénzügyminiszteri államtitkár ma délelőtt tették le őfelsége kezébe a titkos tanácsosi esküt. Az ünnepies aktusnál jelenvolt a külügyminiszter képviseletében gróf Tisza István miniszterelnök, továbbá gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy. Az eskümintát Berger udvari tanácsos olvasta fel.

SPORT.

Koresolyázhatunk. Két napja hogy megnyílt a palicsi jégpálya az egész Palics keresztül kasul járható annyival is inkább, mert a próba alkalmával bebizonyosodott hogy a jég 19 cm. vastag. Tehát minden veszély kivan zárva. Felhivatik a n. é. közönség, hogy ha a városháza sarkán a kék fehér zászló kint van akkor a jégpálya nyitva, ha ellenben a zászló nincs kint akkor zárva van. Ezuttal tudatjuk a n. é. közönséggel hogy a pálya állandóan lesz söpörve. Beléptidij 60 fill. Sport egyleti tagok és tanulóknak 40 fill. kísérők 20 fill.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik megboldogult férjem, Weitzenfeld Illés temetésén megjelenve, megmérhetetlen fájdalomamat és gyermekeim fájdalmát részvétükkel iparkodtak enyhíteni, ezen uton mondok a magam és gyermekeim nevében hálás köszönetet.

Szabadka, 1905. január hó 3.

Özv. Weitzenfeld Illésné.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

11.

— Egyedül jött?

— Nem, egy Norman Henri nevű fiatalember társaságában volt, akit nekünk mint legjobb barátját mutatott be, s akivel már Indiában üzleti összeköttetésben állt.

— Milyen üzletekkel foglalkozott a nagybátyja?

— E tekintetben semmit sem mondott nekünk, de azt hiszem indiai sálokkal és szőnyegekkel kereskedett. Azt hiszem Kasmirban és egyéb helyeken nagyban vásárolta az árukat és kalkutai kereskedőknek adta el, vagy utazoknak mint Norman Henri.

Ekkor a bíró, egész közömbösen vetette föl a kérdést:

Kihez szállt?

— Hozzám nem, felelt megzavarodva Harold. Ez az egész, amit önnek mondhatok.

— Ön tehát azt hiszi, hogy az öcséséhez szállt?

— Nem tudom. Mindketten lakást rendeztünk be a számára úgy, hogy tetszése szerint választhatott.

— De valahova mégis csak kellett szállnia?

— Látja uram, itt kezdődik a titokzatosság. — Mikor nagybátyánk nagymennyiségű büröndjeit rendbe hozta, ezt mondta: „Gyerekek, rosszul esik, de sürgős üzleti ügyek kényszerítenek, hogy néhány órára elváljak tőletek.” Mi elakartuk őt kísélni, amit azonban megtiltott. Az alatt a néhány pillanat alatt, melyet nagybátyámmal töltöttem, úgy tetszett nekem, mintha kedélyessége levertséget, bizalmatlanságot takart volna. Leveleiben többször emlegette, hogy vagyonát nekünk adja, de soha, még csak megközelítőleg sem jelezte a vagyon értékét.

— Tehát elváltak tőle?

— Igen. A következő szavakkal vált el tőlünk: „velem többet ne törődjétek, gyerekek, délben nálatok leszek.

— Egyedül távozott?

— Nem, az a Norman Henry kíséerte. Ezután megállapodtunk fivéremmel, hogy először hozzá menjem, mint az öregebbhez, azután pedig hozzám jöjjön lakni.

— Ön tehát azt akarja mondani, hogy ezután már nem találkozott nagybátyjával.

— Nem is láttam.

— Hogyan magyarázza meg mégis, hogy őt ma reggel önnél meggyilkolva találták?

— Ez előttem is rejtély. Esküszöm, hogy tegnap óta vártam nagybátyámat, abban a gondolatban találtam megnyugvást, hogy előbb a bátyámat látogatta meg.

Még egy csomó kereszt kérdést intézett Grevy Rochford Haroldhoz, abban a hiszemben, hogy ellentmondásokba keveredik. A feleletek azonban mindig egyszerűek és oly tiszták voltak, hogy a gyanut semmiképen sem erősítették meg.

— Láthatja, bíró ur, mondta Harold, hogy ártatlan vagyok. Remélem, hogy most már szabadon bocsát.

— Még nincs letartóztatva, válaszolta Grevy. Önnek csak rendelkezésre kell állania.

— És a feleségem, gyermekem, nem is láthatom őket?

— Ezt nem engedhetem meg; amíg a vizsgálat tart, kénytelen vagyok önt a szobájában őriztetni.

Folyt. köv.

Nyilttér.)***Tombolaestély a nemzeti kaszinóban.**

Tek. Szerkesztő ur!

Kérem, legyen szives ezen pár soromnak becses lapjában helyt adni, hogy a tegnapi Bácskai Hirlapban megjelent rágalomra válaszoljak.

Azon tisztelt nemnyerő urnak, aki mindenféle hühéval előhozakodik, talán érdekében áll, hogy az én renomémat rontsa. Oly alaptalan vádakkal vádol, hogy kénytelen vagyok ezek ellen tiltakozni, mert olyan dolgokat mozgat, amihez őneki egyáltalán semmi köze

Azt mondja, hogy az éttermem tátong az ürességtől. Erre csak azt felelem:

1. hogy én nagyon meg vagyok elégedve az üzlettel, azt hiszem ő neki az ilyen dologhoz semmi köze.

2. A tombola nem olyan játék, hogy azon okvetlen mindenkinek nyerni kell. Igazán sajnálom, hogy olyan nagy nyerési vágya volt annak az urnak és még sem nyert.

3. O azt nekem nem szabhatja meg, hogy én kinek adjam el a jegyet, aki játszott, az mind úgy megfizette, mint az a nem nyerő ur, ha tényleg reszkirozott egy koronát.

4. Azt állítja, hogy azok a tárgyak nem lettek kijátszva, amelyek ki voltak állítva és a közönség emiatt zugolódt. Erre megint csak azt felelem, hogy nem való, mert én előre figyelmeztettem a n. é. közönséget, hogy a tombola nyereményt kicserélem és ezen nem ütközött meg senki, csak ha jól emlékszem egy ur, talán a sorok írója.

Nem akarom a dolgot tovább forszirozni, mert az illető ur meg sem nevezte magát, hanem elbujt a nemnyerők mögé.

Ha kell, bátran merek hivatkozni tisztelt vendégeimre.

Ürmösy B Béla
vendéglős.

Olvastam egy érdekes regét, azért mondom hogy érdekes, mivel éppen ellentéte az igazságnak. Szólt a rege ugyanis egy tombola-estélyről, mely a Kaszinó éttermében folyt le. A rege írója nem tudom ki, mert egy játékosnak nevezi magát, aki nem nyert, okozza ezért a fortunát, nem pedig a vendéglőst. Én is ott voltam azon az estén és közvetlenül a tombola asztal mellett ültem és mindent láttam, ami ott történt. Fel tudnám sorolni mindazokat is, kik nyertek és azt is tudom, hogy a vendéglőssel semmiféle atyafiságban nincsenek. Hogy pedig a tombola-nyereményt kicserélték, az előre be lett jelentve, még pedig olyképen, ha elegendő számu jegy nem lesz eladva és ez teljesen indokolt is, mert senki sem kívánhatja, hogy aki üzleti érdekből cselekszik valamit, azon veszteséget szenvedjen. Vádolja továbbá, hogy a cselédek és szolgaszemélyzet is résztvett a játékban. Ha játszottak, éppen úgy megfizették a jegy árát, mint bárki más és éppen annyit nyertek, mint a regeirő ur, vágyis semmit. Ezt is tudom. A konzekvencia ebből az, hogy ne ítéljünk elhamarkodva és anélkül, hogy a dolgok állásával tisztába ne legyünk.

Egy játékos, aki szintén nem nyert.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: **AZALAPITÓK**
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

27565/904. szám

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a 7 drb. állami mén ellátása céljából 1905 évben szükséges zab, széna és alom szalma szállítására a szóbeli árlejtés.

Folyó évi január hó 8-án d. e. 10 órákor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében fog megtartani.

Az árlejtés biztosítására 200 korona ovadék teendő le.

Egyéb árlejtési feltételek a gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1905 január hó 1-én.

A városi tanács.

10383/1904. tk. szám.

Árverési hirdetmény.

Néhai Trencsényi József hagyatéki ügyében a szabadkai kir. járásbírósnak 19013. Ó 417/23 sz. végzése az ahoz csatolt bizonyítvány és árverési feltételek következtében a szabadkai szab. kir. város közönsége által kezelendő tanulmányi ösztöndíj alapítvány javára végrehajtási árverés az 1881: LX t. c. 144. §. alapján és a 146. §. 207. §. értelmében szabadkai kir. tszék (a szabadkai kir. járásbírósnak) területen lévő szabadkán fekvő a szabadkai 14492 sz. betétben felvett 33390 és 33392 hrsz. Verusicsion fekvő 6 h. 364 ölnyi szántok melyek Trencsényi József nevében állanak az 1881: LX. 156. §. értelmében egészben 3036 kor. ezennel megállapított kiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1905. évi január hó 18 napnak d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék árverési helyiségében tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át vagy is 303 kor. 60 fillért készpénzben vagy az 1881: LX. t. c. 42. §. ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért. Három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 30 nap alatt a második ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6 %-os kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án. 39. 415. J. M. szám alatt kelt rendeletben előírt módon szabadkai kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizeti.

A bánatpénz az utolsó részlet e fog beszámítatni. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bi-

róság mint telekkönyvi hatóságnál földszinti 22. ajtó szám alatt és Szabadka község előljárosánál tekinthetők meg.

Szabadkán, 1904. szeptember hó 30-án a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Costán
kir. tszéki bíró.

Nemzeti nagy szálloda

ünnepélyes megnyitása!

! Január hó 4-én, csütörtökön!
! este nyílik meg ünnepélyesen!

A Nemzeti nagy szálloda

tulajdonosa a szállodát a legkényesebb és a legmodernebb igényeknek megfelelően egészen ujonnan rendezte be. Izlés, kényelem szeretettel párosult a berendezésnél.

A szállodának a legkitünőbb konyhája és kávéháza van.

Szabadkának és vidékének közönsége, az utasok minden kívánsága a legpontosabb kielégítést nyer.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Halbrohr Adolf,

a Nemzeti nagy szálloda tulajdonosa.

Meidinger

kályhák

a legszebb kivitelben, jutányos áron kaphatók egész új, használatlan állapotban, építkezéstől falmaradottak

Nagy Ferenc

építőmesternél Szabadkán, VI. kör,
Halasi-ut 377. szám.

C aládoknak téli estékre kedves mulatság.

Már 40 koronától

feljebb előnyös részletfizetésre is kaphatók a legalkalmasabb

ujévi ajándéknak

Massagni-féle

beszélő és hangverseny

gépek (Grapho-Phonograph)

Pártos Herman

órás és ékszerésznél

Fő-tér SZABADKÁN Lénárd ház

Ugyanott mindennemű alkatrészek is kaphatók

valamint javítások is elfogadtatnak.

Vendéglősöknek alkalmas, pénzbedobás mellett működik.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

Mindenki

vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr levél papírok, emlék könyvek bámulatos olcsón az Antikvárium Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében. Kölcsonkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Teljes ellátást keres egy külön szobával egy deák. Bővebb értesítés nyerhető a kiadóban.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelv en ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokban gyakorolta. Cim a kiadóhivatalban.

Jó karban levő íróasztal megvételre kerestetik. Czim a kiadóban

Egyetemi hallgató bármily irodai foglalkozást esetleg középiskolai tanulóknak órákat is ad. Czim a kiadóhivatalban.

Lakás változás. Özv. Hamburger Mária okl. szülész, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába (csirke piac) helyezte át.

Gazdaasszonyi esetleg egy keresztény családnál gyermekek mellé állást keres egy jobb családból való asszony Feltételei szerények, inkább jó bánásmódot kíván.

Butorozott szoba a Széchenyi téren kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Héber és hegedű oktatást

nyújt kezdőknek kedvező feltételek mellett Benau Lipót, Szalay László-utca 32.

EGYEDÁRUSÍTÁSRA

világhírű, már bevezetett patent-cikket óhajunk kizárólag fix számlára, csakis elsőrangú tekintélyes cégeknek Magyarországon nagyobb vidéki városaiban, városokint azonban csak egyetlen cégnek átadni. Névalírási ajánlatok a szakma és budapesti referentiák megjelölésével

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodájához

BUDAPESTRE VII. Erzsébet-körü' 54.

MONOPOL jeligével intézendők.